

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

a magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2021-2022)

9. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

Nagy harcot vívott László király Erdéjben a kunok ellen s egyszer Torda mellett nagy vereség érte. Futott a magyar sereg, futott maga a kiráj is. Ott vágaták a Torda feletti hegyélen elől a magyarok nyomukban mindenüt a vérszomjas kunok.

Hátrapillantott Szent László s hát látja hogy a kunok annyira a nyomába értek, hogy fejszékkel csaknem levághatják. Ekkor a kiráj felsóhajt, és imával fordul az egek Urához:

Szabadíts meg, Uram, éretted harcoltam!

És ime Isten meghallgatta imáját csodát tett! Ahogy hajdan Mózesnek a Veres-tengert kettéválasztotta, úgy repszete ketté a hegyet Szent Lászlónak. Retegve rántották vissza lovukat a kunok mert egy szempillantás alatt a kiráj és köztük toronymagasságu üreg tátongott.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

Péter figyelmesen hallgatta az előadást.

3. Írd le a melléknevek három alakját! Alkoss mondatokat a fokozott melléknevekkel! (10 pont) okos, színes, piros, ügyes, kiváló

4. Egészítsd ki a megállapítást tartalmazó tagmondatot a következtetést közlő második tagmondattal! (10 pont)

- a) Elromlott a telefonom, ...
- b) Mindketten siettünk, ...
- c) Már láztalan a beteg,.....
- d) Az előadás nemsokára elkezdődik, ...
- e) A testvérem már nagykorú lett, ...

5. Másolás közben pótold a következő szavakban a hiányzó j és ly betűt! (8 pont)

he...es, ...ukas, ...ámbor, szenvedé...es, ...eles, dö...fös, komo..., za...os

6. Értelmezd Ady Endre A magyar Ugaron című versét! Írj rövid, tömör fogalmazást! (8 pont)

7. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (6 pont)

- a) A helység kalapácsa
- b) Ábránd
- c) Huszt
- f) Nemzet-őr dal
- g) A magyar Ugaron
- h) Nemzeti dal

8 Határozd meg a szimbolizmus fogalmát, nevezd meg képviselőit az irodalomban! (6 pont)

9 A következő fogalmak Móricz Zsigmondhoz kapcsolódnak. Hogyan? (8 pont)

- a) Tiszacsécse –
- b) Pallagi Erzsébet –
- c) Debrecen –
- d) Hét krajcár –
- e) Nyilas Misi –
- f) Posalaky úr –
- g) Holics Eugénia –
- h) Soós család –

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (8 pont)

- a) S a sírt, hol nemzet sülyyed el, / Népek veszik körül...
- b) Vad indák gyűrűznek körül / Míg a föld alvó lelkét lesem...
- c) Leguggoltam a földre, úgy lestem: nem búvik-é ki valahol egy fényes pénzecske?
- d) A kis Misinek a szívébe csapott egy újabb öröm ijedsége. Pakkja! Az édesanyja pakkot küld.

Összesen: 94 pont

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

magyar nyelvből és irodalomból (2021-2022)

10. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

Nyelvünkben a felmérések szerint mintegy egy millió szó van. Az egyes embereknek természetesen jóval kisebb a szókincse, mint az egész nyelv közösségnek.

A szó készlet alapszókészletre és kiegészítő szókészletre osztható. Az alapszókészletbe tartozó szavakat mindenki ismeri és használja. Nem könnyű meg állapítani hogy mi magunk hány szót ismerünk, s ebből mennyit használunk. Az egyéni szó kincs függ az egyén beszélő környezetétől, korától, iskolázottságától és foglalkozásától.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

Vágom a fát hűvös halomba

3. Gyűjts 4-4 szópárt, amelyben a rövid és hosszú hangok eltérnek egymástól (8 pont)

magánhangzók: bab – báb,

mássalhangzók: kel – kell,

4. Az alábbi szavakat lásd el -val, -vel határozóraggal! (13pont)

barack, cseh, sah, Alex, méh, Zilah, megy, vaj, Madách, Mariann, ez, Kovács, cm

5. Írd le a mondatokat, pótolj a hiányzó kötőszót! Ábrázold a mondatok közötti viszonyt! (3 pont)

1. Tegnap még hiányoztam az edzésről, ... holnap már biztos ott leszek a többi között.

2. A vonatközlekedés már megindult, ... a repülők még nem szállhattak föl.

6. Mutasd be röviden, mit tudsz az Ómagyar Mária-siralomról! (6 pont)

7. Hol olvastál róluk? Melyik mű szereplői? (4 pont)

a) Nyilas Mihály –

b) Soós család –

c) Zrínyi Miklós –

d) Júlia –

8. Jellemezd a reneszánsz stílust! (6 pont)

9. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (8 pont)

a) Egy dunántúli mandulafáról –

b) Darvaknak szól –

c) Hét krajcár –

d) Búcsú Váradtól –

e) Adj már csendességet –

f) Szigeti veszedelem –

g) Verecke –

h) Születésnapomra –

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (10 pont)

a) S az út... kígyó vedlett bőre. /Hány népet vitt temetőre...

b) Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepel / egy-egy bokor, nevét, virágát is tudom...

c) Vad indák gyűrűznek körül / Míg a föld alvó lelkét lesem...

d) .. itt legeltetett a kis Csöre, nem is ment a nádas felé, hanem a dinnyeföld felé...

e) Sehonnai bitang ember, / ki most, ha kell, halni nem mer ..

Összesen: 88 pont

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

magyar nyelvből és irodalomból (2021-2022)

11. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

Amikor beszélni kezdünk meg tanuljuk szüleink anya nyelvét családunk kifejezéseit nyelvi szokásait. Fokozatosan ismerjük meg anak a vidéknek a nyelvét ahol élünk. Az ovodában és az iskolában új szavakat új kifejezésmódokat sajátítunk el. Kapcsolatba kerülünk különféle foglalkozású emberekkel, beszélgetünk fiatalokkal és idősekkel. Az ő nyelvük is hat beszédünkre, gondolkodásunkra. Újságot olvasunk, hallgatjuk a rádiót, nézzük a televíziót. Az iskolában azt is megtanuljuk, hogyan illik beszélni, írásban fogalmazni. E sokféle nyelv változattal érintkezve alakul ki saját nyelvhasználatunk, a mi saját nyelv változatunk amely azután egész életünkben tovább alakul módosul.

Bár csak egy magyar nyelv van, ez a mindennapi használatban sokszínűen, sokféle formában él. A nyelvet használók körét figyelembe véve több nyelvi réteget különítünk el. Ezek a nyelvi rétegek nyelvváltozatok leginkább szó és kifejezőképességükben térnek el egymástól.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

Egy fecske nem csinál nyarat.

3. Rendezzék az igealakokat az alábbi táblázat szerint, majd alkossatok velük mondatokat! (14 pont)

adta volna, érdeklődni fognak, láttátok, nézelődünk, kérnék, jársz, mondtátok

Igealak	Mód	Idő	Szám, személy	Ragozás
---------	-----	-----	---------------	---------

4. Az adott szavakhoz keressetek 3-3 szinonimát! (11 pont)

beszéd, nő, férfi, lakás, étel,
nagyszerű, beteg, szép,
akadékoskodik, beszél, dolgozik

5. Írjatok meghívót valamilyen iskolai rendezvényre a polgármesternek! (8 pont)

6. A következő fogalmak Madách Imréhez kapcsolódnak. Hogyan? (7 pont)

a) Alsósztrégova –	e) Miltiádész –
b) Fráter Erzsébet –	f) Kepler –
c) Éva –	g) Borbála –
d) Lucifer –	

7. Jellemezd a magyar irodalmat a XIX. század utolsó harmadában! (6 pont)

8. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (10 pont)

a) Nemzeti dal	f) A föl-földobott kő
b) Szózat	g) Puszták népe
c) Hogy Júliára találá...	h) Nem tudhatom
d) Búcsú Váradtól	i) Odüsszeia
e) Himnusz	j) Légy jó mindhalálig

9. Határozd meg ki kicsoda! (6 pont)

a) Noszty Feri –	d) Tóth Mari –
b) Vilma –	e) Tóth Mihály –
c) Kopereczky báró –	f) Homlódyné Máli néni –

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (10 pont)

- Ha örül Horger Antal úr, / hogy költőnk nem nyelvet tanul ...
- S égtek lelkemben kis rózse dalok: / Füstösek, furcsák, búsak, bíborak ..
- S a sírt, hol nemzet sülyyed el, / Népek vesznek körül...
- Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!
- Verecke híres útján jöttem én, / Fülembe még ősmagyar dal rivall...

Összesen: 102 pont